

SVENSKA
FONDHANDLARE
FÖRENINGEN

REMISSYTTRANDE

2017-10-02

Finansdepartementet

Finansmarknadsavdelningen

103 33 STOCKHOLM

FI2017/02498/V

DS 2017:21 Skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument

Svenska Fondhandlareföreningen (föreningen) har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerade remiss. Föreningen har följande kommentarer till förslagen i promemorian.

I promemorian föreslås bl.a. att de nuvarande bestämmelserna om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument för offentliga funktionärer tas in i en ny lag benämnd lagen om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument. Vidare föreslås att bestämmelserna som gäller anmälningsskyldighet för funktionärer vid värdepappersinstitut och börser ska flyttas till lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Inledningsvis ges en bakgrund till reglerna om anmälningsskyldighet för affärer med och innehav av finansiella instrument för egen räkning på innehav.

Lagstiftningen om anmälningsskyldighet för anställda eller uppdragstagare i ett värdepappersinstitut eller en börst har sin bakgrund i insiderlagstiftningen och innehåller bestämmelser om att alla som normalt kan antas ha tillgång till insiderinformation ska till arbetsgivaren anmäla innehav av finansiella instrument. Vid tillämpningen av denna bestämmelse ska närståendes och omyndiga barns innehav av finansiella instrument likställas med den anmälningsskyldige. Regleringen kompletteras med en skyldighet för värdepappersinstitut och börser att föra en förteckning över anmälningar av innehav. Lagregleringen kompletteras av föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen. Det främsta skälet för denna skyldighet synes vara att värdepappersinstitut och börser därigenom kan ha kontroll över affärer som görs av personer som är verksamma i institutet, men också att bestämmelsen minskar intresset för otillåten handel.

Den lagstiftade regleringen på detta område kompletteras sedan länge av en självreglering som är betydligt mer krävande och detaljerad för anställda i banker och värdepappersbolag. Föreningen har antagit Regler om affärer med finansiella instrument gjorda för egen räkning av anställda och uppdragstagare samt av närstående. De gällande reglerna är bifogade som bilaga. Denna

SVENSKA FONDHANDLARE FÖRENINGEN

självreglering utgör en gemensam standard för föreningens medlemmar. Reglerna är minimiregler som kan göras mer långtgående av respektive företag. Enligt föreningen är det viktigt att värdepappersinstitut ser till att anställda och uppdragstagare inte ägnar sig åt egna affärer med finansiella instrument på sådant sätt och i sådan omfattning att kundernas förtroende för värdepappersmarknaden, institutet och de anställda riskerar att rubbas. Denna förtroendefråga är viktig för föreningen vars målsättning är en sund, stark och effektiv svensk värdepappersmarknad.

Reglerna går ut på att anställda i värdepappersinstitut aldrig får utnyttja sin ställning eller agera så att misstanke kan uppkomma om att de för egen eller för närståendes räkning skaffar sig favörer vid affärer med finansiella instrument. Den s.k. "enmånadsregeln" som gäller för anmälningsskyldiga innebär att ingen anmälningsskyldig får genom affärer med finansiella instrument realisera eller på annat sätt säkerställa vinst inom en kortare innehavstid än en månad. Reglerna innehåller också betydligt hårdare regler för personer med tillgång till investeringsanalyser, för analytiker och för personer inom corporate finance-verksamhet. För de sistnämnda krävs arbetsgivarens tillstånd för att göra en affär med finansiella instrument.

Reglerna utgör som nämnts minimiregler och många banker och värdepappersbolag har infört strängare regler. Föreningens regler för anställdas och uppdragstagares affärer med finansiella instrument har fått mycket stor spridning och används i sin helhet eller som förlaga inom den finansiella sektorn och även av vissa myndigheter och andra statliga organisationer. Finansinspektionen har till och med i vissa tidigare föreskrifter avseende tillämpningen hänvisat direkt till föreningens regler.

Föreningens regler innehåller inte några sanktioner utan det har överlåtits till respektive arbetsgivare att bestämma. Ett antal disciplinärenden meddelade av SwedSecs disciplinnämnd visar dock hur allvarligt branschen ser på dessa frågor. Disciplinnämnden har t.ex. i beslutet 2003:08 återkallat licensen för en licenshavare som vid ett betydande antal affärer överträtt enmånadsregeln. Vidare har disciplinnämnden i besluten 2011:03 och 2016:23 avseende fyra respektive fem brott mot enmånadsregeln meddelat licenshavarna en varning. Härutöver har disciplinnämnden i beslutet 2015:07 avseende ca tio för sent rapporterade värdepappersaffärer meddelat licenshavaren en varning. Licenshavare som för sent anmält tre-fyra värdepappersaffärer har meddelats en erinran, se t.ex. besluten 2015:10, 2016:18 och 2016:36. SwedSecs vägledning för anmälan av regelöverträdelser med en sammanställning över beslut från disciplinnämnden avseende bl.a. anställdas egna affärer (s. 7- 10) bifogas.

När det gäller förslagen i promemorian så anges att syftet med anmälningsskyldigheten är att den ska bidra till att upprätthålla förtroendet för myndigheterna och de berörda anställda¹ på myndigheterna. Enligt föreningens uppfattning kan betydelsen av allmänhetens förtroende för statliga och kommunala myndigheters oberoende och opartiskhet inte överskattas. Att ett sådant, högt förtroende föreligger är av mycket stor betydelse för samhället. Det är därför viktigt att säkerställa att ovidkommande intressen inte får eller kan påverka statliga eller kommunala beslut. Föreningen är inte helt övertygad om att förslagen i promemorian är tillräckliga för att uppnå syftet,

¹ Det fortsatta resonemanget tar sikte på såväl ledande befattningshavare, styrelseledamöter och anställda,

nämligen att bidra till att bibehålla förtroendet för myndigheterna och de berörda anställda på myndigheterna.

Föreningen saknar en diskussion i promemorian om behovet av strängare regler för vissa anställda vid regeringskansliet och myndigheter. För föreningen är det självklart att det för vissa myndigheter såsom Finansinspektionen och Riksgälden finns behov av betydligt strängare regler med hänsyn till förekomsten av både känslig information och insiderinformation om finansmarknaderna, finansiella institut och marknadsnoterade finansiella instrument. Även anställda på regeringskansliet och anställda på vissa myndigheter än de nyss nämnda kan ha tillgång till känslig information om t.ex. kommande skatteförslag, upphandlingar och tillstånd. Vi förutsätter således att myndigheter som t.ex. Finansinspektionen och Riksgälden får besluta om andra och betydligt strängare regler. Inom nämnda myndigheter och även andra finns särskilt känslig information. Föreningen anser det skulle vara en fördel om detta behandlades i en kommande proposition. Därutöver anser vi att rekvisitet "om det behövs" är för vagt och borde ersättas med en klar förpliktelse att för myndigheter och andra att införa anmälningsskyldighet och föra listor om det inom myndigheten med viss regelbundenhet förekommer insiderinformation eller annan information av betydelse för kursutvecklingen på finansiella instrument.

Vidare anser föreningen att det för förtroende för systemet bör finnas ett kontrollsystem och att det i en kommande proposition anges vilka konsekvenser som kan komma ifråga om reglerna inte åtföljs. Någon möjlighet för utomstående att kontrollera verkar inte föreligga eftersom uppgifterna i listor förda av myndigheter kommer att vara sekretessbelagda.

I promemorian föreslås att den nuvarande bestämmelser om värdepappersinstituts skyldigheter i 12-14 §§ lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet överförs till lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Bestämmelserna ändras i och för sig inte i sak. Någon diskussion förs dock inte i promemorian om behovet av dessa bestämmelser. Enligt vår bedömning kommer dessa bestämmelser i svensk lag att inom en nära framtid vara om inte obsoleta men ersatta av mer långtgående EU-bestämmelser om motsvarande skyldigheter för instituten (artiklarna 28, 29 och 37 i kommissionens delegerade förordning 2017/565). För att undvika dubbelreglering och onödig förvirring bland reglerade företag bör bestämmelserna i 12-14 §§ lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet i stället utmönstras helt.

SVENSKA FONDHANDLAREFÖRENINGEN

Lars Afrell

Direktör